

ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพ
รายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

**The Effects of Professional Accountants and Risk Management on Financial Reporting Quality of Small and Medium Enterprises (SMEs)
in Five Southern Border Provinces**

มารีนี กอรา¹, กุลวดี ลิ้มอุลันโน¹

Marenee kora¹, Kulwadee Lim-U-Sanno¹

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี การบริหารความเสี่ยง ต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ และทดสอบผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 375 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.99, S.D.=0.62) 2) การบริหารความเสี่ยง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =3.94, S.D.=0.61) 3) คุณภาพของรายงานการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.07, S.D.=0.61) 4) ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) การบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง มีความสัมพันธ์ระดับสูงและผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี การบริหารความเสี่ยง คุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Abstract

This study aimed to examine the professionalism of accountants, risk management effectiveness, and financial reporting quality of small and medium enterprises (SMEs) in the five southern border provinces, and to test the effects of the professionalism of the accountants, the effectiveness of the risk management on financial reporting quality of the SMEs. The participants of this study were 375 accountants of the SMEs in the five southern border provinces. The instrument used in the study was a 5-rating scale questionnaire, where its reliability was at 0.92. The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, correlation analysis and multiple regression analysis.

¹ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹ Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

The study found that: 1) to study professional accountants were at a medium level (\bar{X} =3.99, S.D. =0.62) 2) to study risk management were at a medium level (\bar{X} =3.94, S.D. =0.61) 3) 3) to study financial reporting quality were at a medium level (\bar{X} =4.07 S.D. =0.61) 4) results of this study showed that the professionalism of the accountants in respect of intellectual skills, technical skills and practical functions and risk management have positive effect on the financial reporting quality, which were statistically significant at (0.5).

Keywords: Professionalism accountants, Risk management effectiveness, Financial reporting quality of small and medium enterprises (SMEs)

บทนำ

ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางการเมืองตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2550 และได้เกิดการชะลอตัวของเศรษฐกิจภายในประเทศ ส่งผลทำให้เกิดการหดตัวของภาคธุรกิจ การลงทุนของภาคเอกชนไม่ขยายตัว ประกอบกับประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทย ทำให้คำสั่งซื้อลดลง กำลังการผลิต จึงลดลงตามไปด้วย แต่ธุรกิจที่ยังสามารถยั่งยืนและเป็นรากฐานที่สำคัญให้กับเศรษฐกิจในประเทศไทย คือ วิชาทกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถือเป็นกลไกหลักในการเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยสร้างรายได้และจ้างงาน อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน ในระหว่าง 5 - 8 ปี ที่ผ่านมา (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2556)

สภาพภาพของ SMEs ไทย ขาดความพร้อมในด้านบริหารจัดการ เทคโนโลยีบุคลากร ผลิตภัณฑ์ เงินทุน ตลาด จึงไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเต็มรูปแบบ ภัยคุกคามที่สำคัญส่งผลกระทบต่อ SMEs ได้แก่ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการเปิดเสรีที่อาจก่อให้เกิดการแข่งขันทางธุรกิจสูงขึ้น (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555)

เศรษฐกิจของชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่อยู่บนพื้นฐานของภาคการเกษตรเป็นหลัก เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรจะเน้นจุดเด่นด้านวัฒนธรรม วิถีไทยประเพณีที่สำคัญในท้องถิ่น โดยการสร้างอัตลักษณ์ให้กับสินค้าและบริการที่สำคัญจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ลักษณะการประกอบการของกิจการดังกล่าวข้างต้นเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่อย่างไรก็ตามอุปสรรคสำคัญของ SMEs ชายแดนภาคใต้ คือ ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น และมีความไม่แน่นอน ปัญหาทางการเมืองและความมั่นคง ปัญหาแรงงานไร้ทักษะ และผู้ประกอบการขาดความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการขาดความรู้และข้อมูลการตลาด ที่เป็นอุปสรรคต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2555)

รายงานทางการเงินเป็นเครื่องมือที่สำคัญของธุรกิจในการสื่อสารกับผู้ใช้งบการเงินซึ่งประกอบด้วย ผู้ลงทุน ลูกจ้าง ผู้ใหญ่ ผู้ขายสินค้า เจ้าหนี้อื่น ลูกค้า รัฐบาล หน่วยงานราชการ สาธารณชน ผู้ออกกฎระเบียบ รวมทั้งกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่สนใจต่อการทำธุรกิจ และการดำเนินงาน เพื่อช่วยในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ทุกฝ่ายได้อย่างสมเหตุสมผล หากข้อมูลสารสนเทศในการรายงานทางการเงิน มีการปกปิดบิดเบือนซ่อนเร้น ข้อมูลตามความเป็นจริงบางอย่างไม่ได้แสดงข้อมูลในการรายงานอย่างถูกต้องครบถ้วน และเที่ยงธรรม ทำให้รายงานทางการเงินดังกล่าวขาดความน่าเชื่อถือก่อให้เกิดภาพลวงตา ส่งผลเสียหายต่อผู้ใช้ ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด (สิทธิชัย บุญสร้าง, 2550) คุณภาพของรายงานการเงินเป็นคุณภาพที่มีลักษณะนามธรรม

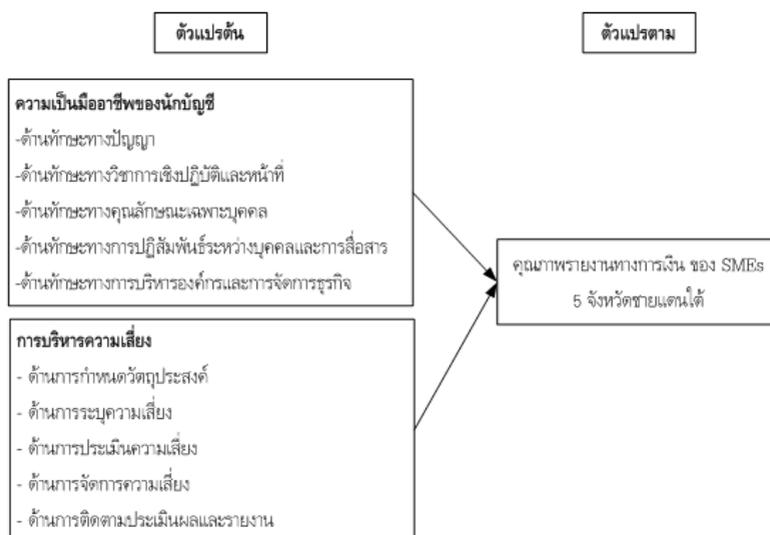
จึงเป็นเรื่องยากที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญการเงินสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนในตัวเลขหรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานการเงินโดยตรง จึงต้องอาศัยนักบัญชีมืออาชีพเป็นสื่อกลาง ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของรายงานทางการเงินซึ่งความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (อมรา ตีระศรีวัฒน์, 2549)

ผลการศึกษา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของภาคใต้ พบว่า ปัญหาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมภาคใต้ที่สำคัญ คือ ขาดแรงงานที่มีทักษะ ขาดทรัพยากรบุคคลที่เป็นมืออาชีพ ขาดความรู้ด้านการจัดการ ซึ่งยังไม่มีข้อมูลแน่ชัด ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ดังกล่าว ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาผลกระทบต่อความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SMEs ภาคใต้ นำไปใช้เป็นแนวทางวางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดทิศทาง และแนวทางในการจัดทำรายงานการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในรายงานการเงิน ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โปร่งใส และมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น และเพื่อให้ นักบัญชีธุรกิจ SMEs ภาคใต้ นำไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน สถาบันวิชาชีพ ตลอดจนบุคคลทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อศึกษาการบริหารความเสี่ยง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
3. เพื่อศึกษาคุณภาพรายงานทางการเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้
5. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารความเสี่ยง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยเป็นการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างใช้เทคนิคการวิเคราะห์โปรแกรมสำเร็จรูปในการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ (พัทลุง 1,103 ราย, สงขลา 1,515 ราย, ปัตตานี 1,016 ราย, ยะลา 1,192 ราย และนราธิวาส 1,157 ราย) รวมทั้งสิ้นจำนวน 5,983 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2559)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรจากการคำนวณขนาดตัวอย่าง ของทากายามาเน่ (Yamane, 1976) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน และได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละจังหวัดไว้ ตามสัดส่วนร้อยละของประชากรในแต่ละจังหวัดและใช้การจับสลาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ประกอบด้วย (พัทลุง 69 ราย, สงขลา 95 ราย, ปัตตานี 64 ราย, ยะลา 75 ราย, และนราธิวาส 73 ราย)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) สร้างตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น แบบสอบถามได้ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาตัดสินความสอดคล้อง และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92 และผู้วิจัยใช้แบบสอบถามลักษณะปลายปิด ได้ประยุกต์จากงานวิจัยของ ยุพา ยะใจมั่น (2551) โดยครอบคลุมประเด็นต่างๆ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีและธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 8 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี จำนวน 27 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางปัญญา (intellectual skills) จำนวน 4 ข้อ ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (technical and functional skills) จำนวน 7 ข้อ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (personal skills) จำนวน 5 ข้อ ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (interpersonal and communication skills) จำนวน 7 ข้อ และด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (organizational and business management skills) จำนวน 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (likert rating scale) โดย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง จำนวน 23 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (objective setting) จำนวน 4 ข้อ ด้านการระบุความเสี่ยง (risk identification) จำนวน 8 ข้อ ด้านการประเมินความเสี่ยง (risk assessment) จำนวน 3 ข้อ ด้านการจัดการความเสี่ยง (risk treatment) จำนวน 5 ข้อ และด้านการติดตามประเมินผลและรายงาน (monitoring evaluating and reporting) จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (likert rating scale) โดย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน จำนวน 16 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จำนวน 4 ข้อ ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม จำนวน 3 ข้อ ด้านความทันเวลา จำนวน 1 ข้อ ด้านความสามารถเปรียบเทียบได้ จำนวน 3 ข้อ ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ จำนวน 2 ข้อ และด้านความสามารถเข้าใจได้ จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (likert rating scale) โดย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบเอกสารเตรียม นำส่งทางไปรษณีย์
- 2) ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ทำบัญชีธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 375 คน โดยดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาที่ให้ส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ภายใน 20 วัน
- 3) เมื่อครบกำหนด 20 วัน ผู้วิจัยทำการรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วน ในเนื้อหาของแบบสอบถามที่ได้รับ และดำเนินการติดตามโดยการสอบถามทางโทรศัพท์จากกลุ่มตัวอย่างเดิมที่ยังไม่ส่งกลับ มาอีกครั้ง และส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้ง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับจนได้แบบสอบถามครบถ้วนตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามสภาพของผู้ตอบ ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง
- 2) การวิเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี, การบริหารความเสี่ยงและคุณภาพรายงานทางการเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ทั้ง 5 ด้านโดยวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product moment correlation)
 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.29 หมายถึง ความสัมพันธ์ ระดับต่ำ
 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 - 0.49 หมายถึง ความสัมพันธ์ ระดับปานกลาง
 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.50 - 1.00 หมายถึง ความสัมพันธ์ ระดับสูง
 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวก
 - ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นลบ (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางลบ
- 4) การวิเคราะห์ถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression analysis) ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลหาผลกระทบของตัวแปรต้นต่อตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นนักบัญชีเพศหญิง (ร้อยละ 69.90) อายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 32.80) การศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 70.10) ประสบการณ์การทำงานด้านบัญชี 4-6 ปี (ร้อยละ 33.30)

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, S.D. =0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า บัณฑิตด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ($\bar{X}=4.03$, S.D. =0.65) รองลงมาบัณฑิตด้านทักษะทางบัญชี และบัณฑิตด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ($\bar{X}=3.99$, S.D. =0.69) และบัณฑิตด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.97$, S.D. =0.67) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ โดยรวมและเป็นรายด้านของนักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ (n=375)

ข้อ	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านทักษะทางบัญชี	3.99	0.72	มาก
2.	ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่	3.99	0.69	มาก
3.	ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.98	0.65	มาก
4.	ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.03	0.65	มาก
5.	ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	3.97	0.67	มาก
โดยรวม		3.99	0.62	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D. =0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า บัณฑิตด้านการประเมินและการวิเคราะห์ความเสี่ยง ($\bar{X}=3.98$, S.D. =0.70) รองลงมาบัณฑิตด้านการพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง ($\bar{X}=3.95$, S.D. =0.64) ส่วนบัณฑิตที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บัณฑิตด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และด้านการระบุความเสี่ยง ($\bar{X}=3.91$, S.D. =0.64) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยรวม และเป็นรายด้านของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ (n=375)

ข้อ	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์	3.91	0.69	มาก
2.	ด้านการระบุความเสี่ยง	3.91	0.64	มาก
3.	ด้านการประเมินและการวิเคราะห์ความเสี่ยง	3.98	0.70	มาก
4.	ด้านการพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง	3.95	0.64	มาก
5.	ด้านการติดตามประเมินผลและรายงานผลการบริหารความเสี่ยง	3.93	0.72	มาก
โดยรวม		3.94	0.61	มาก

4. ผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D. =0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ($\bar{X}=4.19$, S.D. =0.71) รองลงมาปัจจัยด้านความความเข้าใจ ($\bar{X}=4.11$, S.D. =0.70) และปัจจัยด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=3.97$, S.D. =0.68) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานการเงิน โดยรวม และเป็นรายด้านของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดน (n=375)

ข้อ	ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	4.00	0.69	มาก
2.	ด้านความเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม	4.07	0.74	มาก
3.	ด้านความทันเวลา	4.08	0.75	มาก
4.	ด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้	3.97	0.68	มาก
5.	ด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้	4.19	0.71	มาก
6.	ด้านความความเข้าใจ	4.11	0.70	มาก
โดยรวม		4.07	0.61	มาก

5. ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงกับคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ตัวแปร	IS	FS	PS	ICS	OBMS	OS	RI	RA	RT	MER	QT
IS	1										
FS	0.790**	1									
PS	0.741**	0.774**	1								
ICS	0.656**	0.685**	0.775**	1							
OBMS	0.562**	0.553**	0.576**	0.676**	1						
OS	0.500**	0.523**	0.625**	0.593**	0.558**	1					
RI	0.633**	0.625**	0.658**	0.742**	0.652**	0.779**	1				
RA	0.529**	0.507**	0.608**	0.616**	0.568**	0.666**	0.729**	1			
RT	0.636**	0.628**	0.647**	0.668**	0.575**	0.708**	0.842**	0.698**	1		
MER	0.576**	0.599**	0.620**	0.701**	0.636**	0.697**	0.792**	0.643**	0.766**	1	
QT	0.608**	0.647**	0.630**	0.685**	0.631**	0.710**	0.829**	0.641**	0.825**	0.793**	1
VIF	3.245	3.521	4.141	3.808	2.179	3.022	5.920	2.482	4.176	3.362	

*มีนัยสำคัญที่ 0.05 **มีนัยสำคัญที่ 0.01

แทนค่าโดยที่

QT	=	คุณภาพรายงานทางการเงิน
IS	=	ปัจจัยด้านทักษะทางปัญญา
FS	=	ปัจจัยด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่
PF	=	ปัจจัยด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล
ICS	=	ปัจจัยด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร
OBMS	=	ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ
OS	=	ปัจจัยด้านการกำหนดวัตถุประสงค์
RI	=	ปัจจัยด้านการระบุความเสี่ยง
RA	=	ปัจจัยด้านการประเมินและการวิเคราะห์
RT	=	ปัจจัยด้านการพิจารณาเลือกวิธีการจัดการฯ
MER	=	ปัจจัยด้านการติดตามประเมินผลและการรายงานผลการบริหารความเสี่ยง

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันหรือเกิดเป็น Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIF ปรากฏว่าค่า VIF ของตัวแปรอิสระ ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี และการบริหารความเสี่ยง มีค่าตั้งแต่ 2.179 - 5.920 ซึ่งมีค่า น้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี และการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.500 - 0.793 จากนั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ได้ดังนี้

$$Y = 0.498 - 0.126IS + 0.287FS + 0.001PF + 0.180ICS - 0.015OBMS + 0.013OS + 0.136RI + 0.064RA + 0.283RT + 0.073MER$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 122.25$; $P = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (R^2_{Adj}) เท่ากับ 0.764 (ตาราง 5) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี และการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพรายงานทางการเงินโดยรวม ปรากฏผล ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของสัมประสิทธิ์การถดถอยความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและ
การบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยง	คุณภาพรายงานทางการเงิน		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่	0.498	0.105	4.748	0.000**
ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี				
-ด้านทักษะทางปัญญา	-0.126	0.053	-2.379	0.018**
-ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่	0.287	0.052	5.469	0.000**
-ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	0.001	0.56	0.022	0.983
-ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.180	0.53	3.419	0.001**
-ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ	-0.015	0.043	-0.340	0.734
การบริหารความเสี่ยง				
-ด้านกา ^ร กำหนดวัตถุประสงค์	0.013	0.49	0.273	0.785
-ด้านกา ^ร ระบุความเสี่ยง	0.136	0.070	1.956	0.051
-ด้านกา ^ร ประเมินความเสี่ยง	0.064	0.040	1.597	0.111
-ด้านกา ^ร จัดการความเสี่ยง	0.283	0.055	5.130	0.000**
-ด้านกา ^ร ติดตามประเมินผลและรายงาน	0.073	0.041	1.766	0.078
P = 0.000 F = 122.25 _{Adj} R ² = 0.764				

*มีนัยสำคัญที่ 0.05 **มีนัยสำคัญที่ 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา (IS) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (FS) และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ICS) และการบริหารความเสี่ยง ด้านกา^รจัดการความเสี่ยง (RT) มีความสัมพันธ์ระดับสูงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (QT) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (PF) ด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ (BMS) และกา^รบริหารความเสี่ยง ด้านกา^รกำหนดวัตถุประสงค์(OS) ด้านกา^รระบุความเสี่ยง (RI) ด้านกา^รประเมินความเสี่ยง (RA) ด้านกา^รติดตามประเมินผลและรายงาน (MER) ไม่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อนำความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา (IS) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (FS) และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ICS) และกา^รบริหารความเสี่ยง ด้านกา^รจัดการความเสี่ยง (RT) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพรายงานทางการเงิน (QT) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.758 (ตารางที่ 6) โดยได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

$$OA = 1.823 + 0.271TC + 0.382TE$$

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของสัมประสิทธิ์การถดถอยความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและ

การบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยง	คุณภาพรายงานทางการเงิน		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่	0.526	0.105	5.017	0.000**
ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี				
-ด้านทักษะทางบัญชี	-0.123	0.053	-2.302	0.022**
-ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่	0.329	0.053	6.228	0.000**
-ด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	0.230	0.045	5.117	0.000**
การบริหารความเสี่ยง				
-ด้านการจัดการความเสี่ยง	0.449	0.039	11.636	0.000**

P = 0.000 F = 293.557 AdjR² = 0.758

*มีนัยสำคัญที่ 0.05 **มีนัยสำคัญที่ 0.01

จากตารางที่ 6 พบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางบัญชี (IS) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (FS) และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ICS) และการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง (RT) มีความสัมพันธ์ระดับสูงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (QF) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

การศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยมีประเด็น ที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาปัจจัยด้านทักษะทางบัญชีและปัจจัยด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ และปัจจัยด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ มีระดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเป็นคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพที่ถูกต้องกำหนดขึ้นตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ฉบับ ที่ 3 (IES3) นักบัญชีต้องมีความรู้ ความเข้าใจในธุรกิจ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน คาดคะเนสถานการณ์ในอนาคตและพิจารณาทิศทางของธุรกิจได้ ซึ่งจะช่วยให้ นักบัญชี สามารถจัดทำรายการการเงินได้อย่างมีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือประกอบการตัดสินใจได้ และสามารถสะท้อนให้เห็นภาพของธุรกิจที่เป็นอยู่ อย่างแท้จริงได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ พรสิริ ปุณเกษม (2542) กล่าวว่า บทบาทของนักบัญชีและรายงานการเงินในศตวรรษใหม่ควรเป็นดังนี้ 1) คุณลักษณะของนักบัญชีมีความรู้ทางธุรกิจ มีความสามารถในการวิเคราะห์ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีกุศโลบาย ในการให้คำปรึกษา มีความสามารถในการแนะนำและสอนงาน 2) ระบบการบัญชีเน้นวิธีการปฏิบัติงานที่ให้มูลค่าเพิ่มต่อองค์กร ใช้ระบบสารสนเทศเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในงานที่จำเป็น 3) วิสัยทัศน์นักบัญชีมองไปข้างหน้ามากกว่ามองไปข้างหลัง เน้นผลได้ (value) มากกว่าต้นทุน (cost)

2. การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการประเมินและการวิเคราะห์ความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาปัจจัยด้านการพิจารณาเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และด้านการระบุความเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ว่าที่ร้อยตรีพรตพร อาคมยะพันธ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในแบบจำลองมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ปัจจัยความเสี่ยงจากภัยแล้ง ปัจจัยความเสี่ยงจากข้อพิพาทแรงงาน ปัจจัยความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ปัจจัยความเสี่ยงจากการส่งมอบสินค้าที่ไม่ตรงเวลาและปัจจัยความเสี่ยงจากเทคโนโลยีใหม่มีผลกระทบต่อรายได้ของกิจการอะไหล่ยนต์

3. คุณภาพของรายงานการเงิน ของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาปัจจัยด้านความเข้าใจ ส่วนปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือปัจจัยด้านความสามารถเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Chen, Hope, Li, & Wang (2011) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพของรายงานทางการเงิน และประสิทธิภาพของการลงทุนสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบริษัทเอกชนขนาดเล็กในตลาดใหม่ พบหลักฐานที่หนักแน่นว่าคุณภาพของการบัญชีส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการตัดสินใจ

4. ความสัมพันธ์และผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์และกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะ ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา, ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ในส่วนของการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัย ยูฟา ยะใจมัน (2551) พบว่า ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลฯ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพรายงานการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมืองเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา คำนวนสกุณี (2543) พบว่า ธุรกิจขนาดย่อมมีระดับการนำข้อมูลรายงานการเงินไปใช้ ในด้านการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมการตัดสินใจ เช่น การปรับปรุงกิจการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ธุรกิจขนาดย่อมแต่ละประเภท สรุปได้ว่าธุรกิจส่วนใหญ่ แก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มเติมความรู้ให้กับผู้จัดทำรายงานการเงิน และการพัฒนาด้านการเงิน รวมถึงระบบบัญชี

สรุป

ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี, การบริหารความเสี่ยงและคุณภาพของรายงานการเงิน ของนักบัญชีธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางปัญญา (IS) ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ (FS) และด้านทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (ICS) และการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการความเสี่ยง (RT) มีความสัมพันธ์ระดับสูงและส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน (QT) ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (PF) ด้านทักษะทางการบริหารองค์กร และการจัดการธุรกิจ (BMS) และการบริหารความเสี่ยง ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์(OS) ด้านการระบุความเสี่ยง (RI) ด้านการประเมินความเสี่ยง (RA) ด้านการติดตามประเมินผลและรายงาน (MER) ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1) นักบัญชีธุรกิจ วิชาศึกษขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ควรนำไปใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความรู้ความสามารถของตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานสถาบันวิชาชีพ ตลอดจนบุคคลทั่วไป

1.2) ผู้บริหารธุรกิจวิชาศึกษขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ นำไปใช้เป็นแนวทางวางแผนเชิงกลยุทธ์ กำหนดทิศทาง ภารกิจ และแนวทางในการจัดทำรายงานการเงิน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น รายงานการเงินวิชาศึกษขนาดกลางและขนาดย่อมใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ มีคุณภาพ ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โปร่งใส และมีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

1.3) หน่วยงาน สถาบันวิชาชีพบัญชี สถานศึกษา ควรนำไปใช้ในการวางแผน กำหนดทิศทาง ภารกิจ และแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรการฝึกอบรมให้แก่บัญชี และผู้เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ผู้วิจัยในอนาคต หรือผู้ที่สนใจในการศึกษาผลกระทบของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของธุรกิจ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษา หรือนำฐานข้อมูลไปใช้ในการขยายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตได้ กระทบต่อคุณภาพรายงานการเงิน เช่น จริยธรรม และทัศนคติ ของนักบัญชี ฉะนั้นในการวิจัยในอนาคต จึงควรมีการกำหนดตัวแปรแทรกที่อาจมีผลต่อคุณภาพรายงานการเงิน

2.2) ควรปรับวิธีการเก็บแบบสอบถาม เป็นการสอบถามเชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักบัญชี เพื่อให้ทราบว่าการพัฒนาคุณภาพของนักบัญชีในด้านใดบ้าง เช่น ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานการบัญชีของไทยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาที่มีผลต่อคุณภาพรายงานการเงิน

2.4) การวิจัยในอนาคตควรมีการเน้นกลุ่มตัวอย่างเฉพาะด้าน เช่น ด้านกิจการการผลิต กิจการบริการ และกิจการการค้า เพื่อให้ได้รายละเอียดของข้อมูลและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

รายการอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2559). **ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล เดือนธันวาคม 2558**. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559, จาก http://www.dbd.go.th/download/document_file/Statistic/2558/H26_201512.pdf.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.

พรตพร อาคมยะพันธุ์. (2550). **ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อผลการดำเนินงาน ของ**

ธุรกิจ SMEs ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พรสิริ ปุณณเกษม. (2542). **บทบาทของนักบัญชีและรายงานทางการเงิน วิสัยทัศน์ในทศวรรษใหม่**. เอกสารการประชุมนักบัญชีครั้งที่ 16, หน้า 270-254. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.

ยุพา ยะใจมั่น. (2551). **ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีกับคุณภาพรายงานการเงินของวิชาศึกษขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมืองเชียงราย**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สิทธิชัย บุญสร้าง. (2550). ผลกระทบของศักยภาพการใช้ข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีที่มีต่อความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุกัญญา คำนวนสฤณี. (2543). การใช้ประโยชน์จากรายงานทางการเงินในการบริหารธุรกิจขนาดย่อมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2555). สถานการณ์ SMEs ประเทศไทย 2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2559, จาก <http://www.sme.go.th/Documents/2553/mp/sme-indentity/Southern.pdf>.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2556). แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555 - 2559). สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.sme.go.th/SiteCollection/Documents/แผนการส่งเสริมSMEs/แผนแม่บท%1%20ฉบับที่%203.pdf03%B9%88%203.pdf>.
- อมรา ตรีศรีวัฒน์. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินตามทฤษฎีของนักวิเคราะห์การ ลงทุนไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี, 2(3), 34-52.
- Chen, F., Hope, O.K., Li, Q., & Wang, X. (2011). Financial Reporting Quality and Investment Efficiency of Private Firms in Emerging Markets. *The Accounting Review*, 86(4), 1255-1288.
- Cronbach, L.J. (1970). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Yamane, Taro. (1976). *Applied Sampling*. New York: Academic Press.